

3. Prawo cywilne

ĆWICZENIE 71

Poniższy tekst zawiera kilka błędów. Twoim zadaniem jest znalezienie tych błędów i poprawienie ich.

„Podmiotami stosunków cywilnoprawnych są nierównorzędne podmioty. W stosunkach cywilnoprawnych jeden z podmiotów ma uprawnienia władcze w stosunku do drugiego podmiotu. Przedmiot stosunków prawnych regulowanych przez prawo cywilne ma charakter majątkowy, a niekiedy może mieć również charakter osobisty.”

ĆWICZENIE 72

Odpowiedz poniżej, dlaczego Twoim zdaniem prawo cywilne odgrywa w gospodarce tak dużą rolę.

.....

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 73

Korzystając z wydania książkowego lub z publikacji internetowej, zapoznaj się z kodeksem cywilnym, a następnie odpowiedz na pytania zamieszczone poniżej.

1. Kiedy został uchwalony kodeks cywilny?
2. Czy w związku z kolejnymi nowelizacjami opublikowano tekst jednolity kodeksu cywilnego?
Jeżeli tak, to gdzie i kiedy został opublikowany ostatni tekst jednolity?
3. Jakie jednostki grupowania artykułów zawartych w kodeksie cywilnym zastosowano przy jego redagowaniu?
4. Jak brzmi tytuł oddziału 1 w rozdziale II w dziale I w tytule III księgi czwartej kodeksu cywilnego?
5. Jak brzmi treść art. 774 kodeksu cywilnego?

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 74

Pewna z gazet zamieściła artykuł pod tytułem „Złodzieje w naszym mieście”. W treści tego artykułu zamieszczono zdjęcie, na którym przypadkowo znalazł się Jan Kowalski. Nie wyraził on zgody na publikację swojego zdjęcia. Jan Kowalski został rozpoznany na tym zdjęciu przez sąsiadów, współpracowników i członków rodziny.

Jakie dobra osobiste Jana Kowalskiego zostały naruszone poprzez publikację jego zdjęcia w artykule o złodziejach?

ĆWICZENIE 75

Zaklasyfikuj niżej wymienione podmioty do osób fizycznych lub osób prawnych, a następnie wpisz stojące przy nich litery do odpowiedniego wiersza:

A. Janina Nastulak; **B.** spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „Hetman” w Zamościu;
C. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Sobięcin” w Wałbrzychu; **D.** Sylwia Łosobik; **E.** Agata Dzikowska;
F. Bank Rozwoju Przemysłu S.A. w Warszawie; **G.** Magdalena Rajtor; **H.** Przedsiębiorstwo
Państwowe „Karkonosze” w Jeleniej Górze; **I.** Fundacja Pomocy Niepełnosprawnym w Słupcy;
J. Barbara Burcicka

Osoby fizyczne:

Osoby prawne:

ĆWICZENIE 76

Mama Pawła Kowalskiego, który ma 12 lat, poprosiła go, aby kupić w sklepie osiedlowym mleko i pieczywo. Paweł zrobił te zakupy. W związku z tą sytuacją odpowiedz na następujące pytania:

1. Czy Paweł Kowalski posiada pełną zdolność do czynności prawnych?
.....
2. Czy czynność prawna (tj. zrobienie zakupów) dokonana przez Pawła Kowalskiego jest ważna czy jest nieważna? Uzasadnij swoją odpowiedź.
.....
.....

ĆWICZENIE 77

Paweł Kowalski, który ma 12 lat, wziął bez zgody rodziców 1000 zł i kupił sobie w sklepie sportowym rower górski. W związku z tą sytuacją odpowiedz na następujące pytania:

1. Czy czynność prawna (tj. zakup roweru) dokonana przez Pawła Kowalskiego jest ważna czy jest nieważna? Uzasadnij swoją odpowiedź.
.....
.....
2. Jak powinien zachować się sprzedawca w sytuacji, gdy rodzice Pawła Kowalskiego zgłoszą się do niego z rowerem i chcą zwrócić ten rower, zażądają zwrotu pieniędzy zapłaconych przez Pawła?
.....
.....

ĆWICZENIE 78

Uzupełnij tabelę poprzez wpisanie do prawej kolumny tabeli, czy osoba scharakteryzowana w lewej kolumnie posiada czy nie posiada zdolność do czynności prawnych i jaka jest to zdolność.

Charakterystyka osoby	Zdolność do czynności prawnych
1. Jan Kowalski, wiek 21 lat	
2. Paweł Nowak, wiek 11 lat	
3. Ewelina Woźniak, wiek 33 lata, sąd podjął decyzję o jej częściowym ubezwłasnowolnieniu	
4. Paweł Frankowski, wiek 16 lat	
5. Paweł Borysiński, wiek 53 lata, sąd podjął decyzję o jego całkowitym ubezwłasnowolnieniu	
6. Krzysztof Zieliński, wiek 14 lat, sąd podjął decyzję o jego całkowitym ubezwłasnowolnieniu	

ĆWICZENIE 79

Zapoznaj się z treścią artykułów 13–22 kodeksu cywilnego i odpowiedz na pytania.

1. Jakie przyczyny mogą spowodować całkowite ubezwłasnowolnienie osoby, która ukończyła 13 lat?

.....

.....

2. Jakie są skutki czynności prawnej dokonanej przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych?

.....

.....

.....

.....

3. Jakie są skutki umowy zawartej przez osobę niezdolną do czynności prawnych, jeżeli umowa ta należy do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego?

.....

.....

.....

.....

4. Czy zgoda jest potrzebna do ważności czynności prawnej, która polega na zaciąganiu zobowiązań przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych?

.....

5. Czy osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może rozporządzać swoim zarobkiem bez zgody przedstawiciela ustawowego?

.....

ĆWICZENIE 80

Rozstrzygnij, które z wymienionych podmiotów posiadają specjalną zdolność prawną, a następnie wpisz stojące przy nich litery w wolne miejsce:

A. Janina Nastulak; **B.** spółka z o.o. „Hetman” z Zamościa; **C.** Spółdzielnia Mieszkaniowa „Sobięcin” z Wałbrzycha; **D.** Sylwia Łosobik; **E.** Agata Dzikowska; **F.** Bank Rozwoju Przemysłu S.A. z Warszawy; **G.** Magdalena Rajtor; **H.** Przedsiębiorstwo Państwowe „Karkonosze” z Jeleniej Góry; **I.** Fundacja Pomocy Niepełnosprawnym z Słupcy; **J.** Barbara Burcicka

Podmioty posiadające specjalną zdolność prawną:

ĆWICZENIE 81

Wymienione czynności prawne zaklasyfikuj do jednej z trzech grup: czynności prawnych jednostronnych, czynności prawnych dwustronnych lub czynności prawnych wielostronnych, a następnie wpisz stojące przy nich litery do odpowiednich wierszy:

A. zawarcie przez Jana Kowalskiego umowy kupna-sprzedaży samochodu z Pauliną Kron; **B.** sporządzenie przez Józefa Nowaka testamentu; **C.** zawarcie umowy o współpracy naukowej pomiędzy Uniwersytetem Śląskim w Katowicach, Uniwersytetem im. Marcina Lutra w Halle oraz Uniwersytetem Sorbonne IV w Paryżu; **D.** zawarcie przez Zofię Łosobik umowy o pracę; **E.** umowa o współpracy pomiędzy Polską, Ukrainą i Rosyjską Radą Centrów Handlowych; **F.** wystawienie weksla przez Beatę Ostrowską; **G.** zawarcie przez Krzysztofa Nowaka umowy z dostawcą usług internetowych; **H.** wypowiedzenie umowy o pracę przez Józefa Kowalskiego; **I.** udzielenie pełnomocnictwa przez Pawła Hrobaczewskiego; **J.** zawarcie umowy spółki cywilnej pomiędzy Sylwią Dzik a Pawłem Wroną; **K.** zawarcie umowy rachunku bankowego przez Józefa Żaka z Bankiem Przemysłowym S.A.; **L.** zawarcie umowy spółki cywilnej przez 4 współników

Czynności prawne jednostronne:

Czynności prawne dwustronne:

Czynności prawne wielostronne:

ĆWICZENIE 82

Przeczytaj informację o spółce z ograniczoną odpowiedzialnością „Karat” ze Śremu i odpowiedz na pytania, które zostały zamieszczone pod tą informacją.

„W dniu 23 grudnia 2022 r. podpisano umowę spółki z o.o. „Karat” w Śremie. W dniu 15 stycznia 2023 r. spółka ta została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego. Zgodnie z umową organami spółki są Zarząd Spółki, Rada Nadzorcza i Zgromadzenie Wspólników. Zarząd składa się z 5 osób. Zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Do składania oświadczeń w imieniu spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu.”

1. Kiedy spółka uzyskała osobowość prawną?

2. Jakie organy działają w spółce?

3. Który z organów jest uprawniony do prowadzenia spraw spółki?

4. W jaki sposób powinny być składane oświadczenia w imieniu spółki?

5. Czy umowa najmu podpisana w imieniu spółki przez jednego członka zarządu jest ważna? Odpowiedź uzasadnij.

ĆWICZENIE 83

Po zapoznaniu się z opisem czynności wykonanych przez Janinę Nowak w dniu 10 lipca 2023 r. wypisz sześć czynności prawnych dokonanych przez Janinę Nowak w tym dniu.

„Janina Nowak w dniu 10 lipca 2023 r. wstała o godzinie 9.00. Po wykonaniu porannej toalety zjadła śniadanie i wyszła z domu. O 10.00 spotkała się z przyjaciółką w kawiarni. Tam Janina Nowak zamówiła 2 kawy i dwie szarlotki. Po wypiciu kawy i zjedzeniu szarlotki Janina Nowak zapłaciła rachunek w wysokości 25 zł. Po wizycie w kawiarni przyjaciółki poszły na zakupy. Janina Nowak kupiła 3 płyty CD i 2 książki. Zakupy kosztowały 130 zł. Następnie razem z przyjaciółką poszły do fryzjera. W zakładzie fryzjerskim Janinie Nowak obcięto włosy i zrobiono trwałą ondulację. Usługa kosztowała 100 zł. W drodze do domu Janina Nowak weszła do banku i podjęła ze swojego konta osobistego kwotę 300 zł. O godzinie 14.00 Janina Nowak wróciła do domu. Po przygotowaniu obiadu napisała list do przyjaciółki i wyszła na spotkanie z przyjaciółmi ze szkoły. Na to spotkanie Janina Nowak pojechała taksówką. Za przejazd zapłaciła 13 zł. Po powrocie do domu i zjedzeniu kolacji Janina Nowak wraz z mężem i dwójką dzieci wybrała się do teatru. W kasie teatralnej kupiła bilety dla całej rodziny. Bilety kosztowały 60 zł. Po obejrzeniu spektaklu rodzina Nowaków wróciła do domu.”

1.
2.
3.
4.
5.
6.

ĆWICZENIE 84

Uzupełnij zdania.

1. Niektóre czynności prawne z mocy prawa lub na skutek zastrzeżenia dokonanego przez strony, wymagają zachowania, tj. formy pisemnej, formy pisemnej z urzędowym poświadczeniem daty bądź formy aktu notarialnego.
2. Dla zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli.
3. Forma pisemna z urzędowym poświadczeniem daty jest zachowana, jeżeli można autorytatywnie stwierdzić,, czynność prawna została dokonana.
4. Zachowanie formy aktu notarialnego ma miejsce wówczas, gdy oświadczenie woli jest wyrażone, który je spisuje i odczytuje, a następnie podpisuje się pod nim wraz z tymi, którzy to oświadczenie złożyli.

Zapoznaj się z zamieszczonym poniżej pełnomocnictwem, a następnie odpowiedz na znajdujące się pod nim pytania.

PEŁNOMOCNICTWO

Ja, niżej podpisany Jacek Nowak, oświadczam, że udzielam Pawłowi Kowalskiemu, synowi Stanisława i Krystyny, legitymującemu się dowodem osobistym serii AHL nr 453522, PESEL 65051813411, zamieszkałemu w Warszawie, przy ulicy Krochmalnej 5 m. 3, pełnomocnictwa do zastępowania mnie we wszystkich sprawach i czynnościach zwykłego zarządu przed urzędami, sądami, bankami, innymi osobami prawnymi i fizycznymi (w szczególności przed zakładem energetycznym, gazownią, telekomunikacją, spółdzielnią mieszkaniową), do odbioru świadczeń emerytalnych, rentowych, zasiłków itp., wszelkich pism i korespondencji oraz do składania wszelkich wniosków i oświadczeń, które w zakresie udzielonego pełnomocnictwa okażą się niezbędne.

Niniejszego pełnomocnictwa udzielam bez prawa substytucji.

Pełnomocnictwo ważne jest od 15 września 2023 r. do 6 grudnia 2023 r.

Warszawa, 15 września 2023 r.

Jacek Nowak

1. Jak brzmi imię i nazwisko mocodawcy?
2. Jak brzmi imię i nazwisko pełnomocnika?
3. Jakiego rodzaju pełnomocnictwo zostało ustanowione przez Jacka Nowaka?
.....
.....
4. Jakie czynności mogą być wykonywane przez Pawła Kowalskiego na podstawie tego pełnomocnictwa?
.....
.....
.....
.....
5. Czy Paweł Kowalski może na podstawie tego pełnomocnictwa sprzedać mieszkanie należące do Jacka Nowaka?
6. Czy Paweł Kowalski może udzielić innej osobie pełnomocnictwa do reprezentowania Jacka Nowaka?
7. Jaki jest termin obowiązywania tego pełnomocnictwa?
8. Spróbuj określić, jaka sytuacja mogła spowodować udzielenie pełnomocnictwa przez Jacka Nowaka:

ĆWICZENIE 86

Wyobraź sobie, że wyjeżdżasz na trzy miesiące za granicę. W związku z tym wyjazdem sporządź w zeszyte przedmiotowym pełnomocnictwo, w którym upoważnisz swojego najlepszego przyjaciela do odbioru korespondencji przychodzącej na Twój adres. Dowiedz się w urzędzie pocztowym, czy sporządzone przez Ciebie pełnomocnictwo spełnia warunki wymagane przez pocztę oraz jaka opłata powinna być wniesiona od tego pełnomocnictwa.

ĆWICZENIE 87

W lewej kolumnie tabeli scharakteryzowano różne wady oświadczenia woli, a w prawej wymienia nazwy wad oświadczenia woli. Twoim zadaniem jest połączenie charakterystyki z lewej kolumny z odpowiednią nazwą z prawej kolumny i wpisanie par (cyfra + litera) w wolny wiersz pod tabelą.

Charakterystyka wady oświadczenia woli	Nazwa wady oświadczenia woli
1. Brak właściwego wyobrażenia o rzeczywistym stanie rzeczy lub mylne wyobrażenie o treści składanego oświadczenia woli.	A. Brak świadomości lub swobody powzięcia decyzji
2. Świadomym zamiarem stron jest wywołanie skutków prawnych innych niż wynikają z ujawnionego oświadczenia woli bądź też niewywołanie żadnych skutków prawnych.	B. Błąd
3. Polega na tym, że zmusza się kogoś do złożenia oświadczenia woli, stosując wobec niego przymus psychiczny, który wywołuje u niego obawę lub strach.	C. Groźba
4. Ma miejsce wówczas, gdy osoba składająca oświadczenie woli z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.	D. Pozorność

ĆWICZENIE 88

W lewej kolumnie tabeli opisano różne rodzaje przedstawicielstwa. Twoim zadaniem jest uzupełnienie prawej kolumny tabeli poprzez wpisanie do niej nazwy rodzaju przedstawicielstwa, którego cechy zostały scharakteryzowane w kolumnie lewej.

Charakterystyka przedstawicielstwa	Rodzaj przedstawicielstwa
1. Jest udzielane przez przedsiębiorcę, który podlega obowiązkowi wpisu do CEIDG lub do rejestru przedsiębiorców KRS.	
2. Dokonywanie czynności w czyimś imieniu wynika z obowiązujących ustaw.	
3. Upoważnia pełnomocnika do dokonywania czynności zwykłego zarządu majątkiem mocodawcy.	
4. Upoważnia pełnomocnika do sprzedaży mieszkania należącego do mocodawcy.	
5. Upoważnia pełnomocnika do zawierania polis ubezpieczeniowych w imieniu mocodawcy.	

ĆWICZENIE 89

Podaj, w jaki sposób zostały oznaczone terminy w opisanych sytuacjach.

1. Zwrot pożyczki nastąpi po 14 dniach od momentu jej udzielenia:
.....
2. Pełnomocnictwo obowiązuje przez 3 miesiące od dnia jego udzielenia:
.....
3. Zapłata za dostarczone owoce zostanie dokonana w ciągu miesiąca od zakończenia zbiorów:
.....
4. Przekazanie lokalu nastąpi 18 maja 2024 r.:
.....
5. Inwestor dokona zapłaty za zamówione mieszkanie w ciągu 14 dni od momentu podpisania protokołu przekazania mieszkania:
.....
6. Zapłata za zakupione towary nastąpi w dniu 12 września 2023 r.:
.....

ĆWICZENIE 90

Zaznacz, które z niżej podanych sposobów oznaczenia terminu są nieprawidłowe.

- A. Zwrot pożyczki nastąpi w ciągu 14 dni od momentu uzyskania pracy.
- B. Zwrot pożyczki nastąpi w ciągu 14 dni od dnia jej udzielenia.
- C. Zwrot pożyczki nastąpi w ciągu 14 dni od momentu otrzymania spadku.

ĆWICZENIE 91

Uzupełnij zdania.

1. Roszczenie majątkowe, czyli prawo żądania od oznaczonej osoby określonego świadczenia, może ulec, co oznacza, że po upływie określonego przez prawo terminu, nie można dochodzić tego roszczenia.
2. Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się
3. Nierozpoczęcie biegu przedawnienia lub zawieszenie jego biegu w sytuacji, gdy bieg przedawnienia został już rozpoczęty, są określane jako biegu przedawnienia.
4. biegu przedawnienia polega na tym, że w sytuacji, gdy zajdą określone w kodeksie cywilnym okoliczności, termin przedawnienia liczy się od nowa.
5. Od dnia, w którym wystąpiło zdarzenie powodujące przerwanie biegu przedawnienia, termin przedawnienia liczy się

ĆWICZENIE 92

W dniu 30 listopada 2023 r. została zawarta umowa pożyczki w kwocie 1000 zł. W tym dniu pożyczka została też wypłacona pożyczkobiorcy. Podaj dokładną datę zwrotu pożyczki (dzień, miesiąc i rok) w opisanych poniżej sytuacjach.

1. Zwrot pożyczki nastąpi za tydzień od dnia zawarcia umowy:
2. Zwrot pożyczki nastąpi za 15 dni od dnia zawarcia umowy:
3. Zwrot pożyczki nastąpi w połowie drugiego miesiąca po miesiącu, w którym została ona udzielona:
4. Zwrot pożyczki nastąpi za 7 miesięcy od dnia jej udzielenia:
5. Zwrot pożyczki nastąpi za rok od dnia jej udzielenia:
6. Zwrot pożyczki nastąpi za 3 lata od dnia jej udzielenia:

ĆWICZENIE 93

Odszukaj wymienione przepisy prawne dotyczące przedawnienia i wpisz w wolne miejsca ich treść.

1. Art. 118 kodeksu cywilnego:
.....
2. Art. 220 kodeksu cywilnego:
.....
3. Art. 108 § 1 Ustawy z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1309, z późn. zm.):
.....
4. Art. 24 ust. 8 Ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r., poz. 1937, z późn. zm.):
.....

ĆWICZENIE 94

Zaznacz, które z niżej wymienionych zdań charakteryzują prawo rzeczowe.

- A. Jest prawem względnie obowiązującym.
- B. Jest prawem bezwzględnie obowiązującym.
- C. Dotyczy rzeczy.
- D. Musi być ustanowione w obowiązujących przepisach prawa.
- E. Może być ustanowione w umowie zawartej przez strony.

ĆWICZENIE 95

Poniżej wymieniono rzeczy i części składowe rzeczy. Twoim zadaniem jest dokonanie ich podziału poprzez wpisanie stojących przy nich liter do odpowiedniego wiersza:

A. słuchawka od telefonu stacjonarnego; **B.** drzwi od szafy; **C.** rower; **D.** komputer; **E.** koło od roweru; **F.** dysk twardy do komputera; **G.** szafa; **H.** aparat telefoniczny

Rzeczy:

Części składowe rzeczy:

ĆWICZENIE 96

Poniżej wymieniono rzeczy ruchome i nieruchomości. Twoim zadaniem jest dokonanie ich podziału poprzez wpisanie stojących przy nich liter do odpowiedniego wiersza:

A. dom; **B.** sad; **C.** samochód; **D.** komputer; **E.** garaż; **F.** szafa; **G.** mieszkanie; **H.** stół

Rzeczy ruchome:

Nieruchomości:

ĆWICZENIE 97

Poniżej wymieniono rzeczy oznaczone co do tożsamości i rzeczy oznaczone co do gatunku. Twoim zadaniem jest dokonanie ich podziału poprzez wpisanie stojących przy nich liter do odpowiedniego wiersza:

A. tona węgla; **B.** rękopis książki M. Dąbrowskiej „Noce i dnie”; **C.** obraz Picassa „Pikador”; **D.** kilogram cukru; **E.** strój Marii Callas wykorzystany w premierowym przedstawieniu „Normy”; **F.** papier maszynowy; **G.** toner do drukarki; **H.** pióro używane przez Bolesława Prusa

Rzeczy oznaczone co do tożsamości:

Rzeczy oznaczone co do gatunku:

ĆWICZENIE 98

Między pojęcia „mienie” i „rzecz” wstaw znak > lub <, tak aby nierówność ta była prawdziwa.

mienie rzecz

ĆWICZENIE 99

Właściciel postanowił wydzierżawić sad innej osobie w zamian za czynsz, jaki będzie od tej osoby otrzymywał. Opisana sytuacja wskazuje, że właściciel sadu zamierza skorzystać z przysługujących mu uprawnień. Określ te uprawnienia, uzupełniając zdania poniżej.

1. Podjęcie decyzji o wydzierżawieniu sadu oznacza, że właściciel skorzystał z przysługującego mu uprawnienia do
2. Otrzymywanie przez właściciela sadu czynszu oznacza, że właściciel skorzystał z przysługującego mu uprawnienia do